

Vergaderjaar 2025–2026

31 532

Voedingsbeleid

Nr. 300

BRIEF VAN DE MINISTER VAN LANDBOUW, VISSERIJ, VOEDSEL- ZEKERHEID EN NATUUR

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 30 september 2025

Consumenten moeten erop kunnen vertrouwen dat zij eerlijk geïnformeerd worden over het voedsel dat zij kopen. Daarom is het belangrijk dat partijen in de voedselketen, waaronder ook supermarkten en voedselverwerkers, open en duidelijk zijn over wat zij aanbieden, zonder verwarrende claims of ondoorzichtige keurmerken. Door transparantie te bieden zorgen we ervoor dat consumenten niet worden misleid en dat de extra investering die zij doen om duurzame(re) voedselproducten te kopen terecht komt bij de boeren, zodat hun positie wordt versterkt en een eerlijke beloning voor duurzame productie wordt gerealiseerd.

Met deze brief infomeer ik uw Kamer over de actualisatie van de keurmerkenwijzer en de inzet van het Voedingscentrum. Daarnaast bied ik uw Kamer een aantal monitoringsresultaten aan.

Actualisatie keurmerkenwijzer

Sinds 2016 maakt Milieu Centraal op onafhankelijke wijze de Keurmerkenwijzer. Met dit instrument zet Milieu Centraal alle keurmerken op een rij en wordt inzicht gegeven in hoe duurzaam een keurmerk is én hoe transparant en betrouwbaar er gewerkt wordt. Ook keurmerken voor voedselproducten staan hierin vermeld. Jaarlijks vinden meer dan 100.000 unieke gebruikers hun weg naar de Keurmerkenwijzer.

Zoals aangekondigd in mijn brief van 18 februari jl. (Kamerstuk 31 532, nr. 296), heeft Milieu Centraal onlangs een geactualiseerde Keurmerkenwijzer¹ voor voedselproducten gepubliceerd. Alle keurmerken zijn opnieuw beoordeeld op zowel betrouwbaarheid en transparantie, als ook op ambitieniveau op gebied van milieu, dierenwelzijn en mens & werk. Ruim 120 beoordelingen zijn uitgevoerd voor deze actualisatie. Verder is ook de vormgeving van de Keurmerkenwijzer vernieuwd zodat deze beter

¹ De Keurmerkenwijzer is te vinden op: [Home | Keurmerkenwijzer Milieu Centraal](#)

aansluit bij de gebruikersbehoefte. En zoals bij eerdere versies, is wederom het predicaat «topkeurmerk» door Milieu Centraal gegeven aan de keurmerken die op de verschillende facetten de hoogste beoordeling hebben gekregen. Door consumenten te wijzen op de (top)keurmerken, helpt Milieu Centraal hen om overzicht te krijgen bij het maken van bewuste keuzes in de supermarkt. Daarnaast maakten de afgelopen jaren professionele inkopers steeds vaker gebruik van dit instrument. Ook vanuit het ministerie is de informatie van de keurmerkwijzer een sturingsinstrument, onder meer in het inkoopbeleid van de Rijkscatering en in de monitoring van de ontwikkeling van het voedselsysteem.

Uit de actualisatie van de Keurmerkenwijzer komt dat een aantal keurmerken hun status van topkeurmerk behouden. Daarmee laten ze zien dat ze nog steeds het meest ambitieus in de markt zijn. De nieuwe beoordeling heeft echter ook voor enkele verschuivingen gezorgd. Sommige beeldmerken die in de afgelopen jaren een topstatus hadden, hebben deze niet opnieuw gekregen. Omdat de beoordeling gebaseerd is op een benchmark, betekent dat niet per definitie dat deze beeldmerken minder ambitieus zijn geworden. Het laat veelal zien dat eisen op het gebied van milieu, dierenwelzijn en mens die voorheen als vooruitstrevend golden, inmiddels de norm zijn in de markt. Dat is een positieve ontwikkeling die laat zien dat het voedselaanbod volop in beweging is. Milieu Centraal adviseert daarom consumenten en inkopers om niet enkel en alleen te focussen op topkeurmerken, maar ook oog te hebben voor keurmerken die daar buiten vallen, maar nog steeds een toegevoegde waarde hebben voor ons voedselsysteem.

Daarnaast hebben keurmerken ook een doorontwikkeling ondergaan. En doelsturing is daar een onderdeel van. Echter, Milieu Centraal kan de ambitie van de schema's gebaseerd op doelsturing binnen de huidige methodiek niet goed beoordelen. In de komende maanden zal Milieu Centraal nader verkennen of en hoe keurmerken die meer vanuit doelsturing zijn ingericht in de huidige benchmark kunnen worden beoordeeld.

In september heb ik met uw Kamer de evaluatie van het beleid rondom Duurzaam Voedsel gedeeld². Daarin is aangegeven dat de keurmerkenwijzer als instrument goed wordt gewaardeerd en daar sluit ik mij bij aan. De keurmerkenwijzer is een effectief instrument om op inzichtelijke wijze de consument en de professionele inkopers handelingsperspectief te bieden bij het maken van een duurzamere keuze. In de evaluatie wordt ook aangegeven waar nog wensen liggen over hoe de keurmerkwijzer verder kan worden doorontwikkeld. Er is onder andere behoefte om als gebruikers van de keurmerkenwijzer (nog meer) betrokken te worden bij toekomstige actualisaties van het instrument. En willen de gebruikers eerder informatie over komende actualisaties en andere relevante persmomenten aangereikt krijgen.

Ik beraad me momenteel op hoe de toekomst van de Keurmerkenwijzer eruit komt te zien waarbij consumenten en inkopers op een goede manier voorgelicht kunnen blijven worden. Daarnaast ga ik na op welke wijze keurmerken bij mijn beleid van doelsturing passen en op welke wijze het inkoopbeleid van de Rijkscatering aangepast moet worden obv de nieuwe keurmerkenwijzer. Ik zal daarvoor onder meer de inzichten benutten die zullen voortkomen uit de verkenning van Milieu Centraal naar het inpassen van doelsturingsgerichte keurmerken binnen de huidige methodiek van de Keurmerkenwijzer. Ook de resultaten van de twee onderzoeksrapporten van Schuttelaar & Partners en Geelen Consultancy

² <https://open.overheid.nl/documenten/bd588dfb-ff93-4ebc-956e-1b09e5ca9048/file>

in samenwerking met WSER³ die ingaan op welke duurzaamheidseisen afnemers stellen, hoe zij deze inkoopseisen stellen, waarom zij dit doen en hoe de eisen ervaren worden door primaire producenten zal ik hierin meenemen.

Daarnaast ga ik na of de resultaten van de nieuwe keurmerkwijzer ook de Monitor Duurzaam Voedsel raken. Binnen deze monitor worden ieder jaar gegevens over de consumentenbestedingen aan duurzaam voedsel in beeld gebracht. Met name gericht op die bestedingen aan producten met een duurzaamheidskeurmerk. Onlangs is deze monitor opnieuw uitgebracht, lees ook hieronder.

Monitor Duurzaam Voedsel

In het kader van realiseren van meer transparantie over verduurzaming van het voedselaanbod is op 9 september 2025 de Monitor Duurzaam Voedsel 2024⁴ door Wageningen Social & Economic Research gepubliceerd. Conclusie is dat in 2024 de bestedingen aan voedsel met een duurzaamheidskeurmerk met 4% zijn gegroeid ten opzichte van 2023, wat in lijn is met de groei van de totale voedselbestedingen. Het aandeel van duurzaam voedsel in de totale voedseluitgaven bleef stabiel op 21%. Dit is het resultaat van een stijging in zowel de prijzen als het volume van zowel duurzaam als overig voedsel.

Dashboard Duurzaamheid Supermarkten

Tijdens de Week van ons Eten wordt ook de derde versie van het Dashboard Duurzaamheid Supermarkten gepubliceerd. Dit dashboard, ontwikkeld door Wageningen Social Economic Research, geeft inzicht in de verduurzaming van het aanbod in de Nederlandse supermarkten, onder andere op het gebied van eiwitten, keurmerken en voedselverspilling. Ook in deze editie is vrijwillig data over het jaar 2024 aangeleverd door vrijwel alle supermarktketens, waardoor het dashboard een volledig beeld laat zien van de ontwikkeling van de duurzaamheid van het supermarktaanbod.

De indicatoren in het dashboard zijn veelal hetzelfde gebleven, met uitzondering van de ontbossingsindicatoren. Vanwege de Europese Ontbossingsverordening (EUDR), zijn deze indicatoren geüpdatet.

Het dashboard bevat ook data omtrent keurmerken. Omdat deze versie data bevat over het jaar 2024, wordt hierbij de toen geldende selectie topkeurmerken gebruikt. De vernieuwing van de Keurmerkenwijzer leidt er toe dat de indicator voor keurmerken in toekomstige versies van het dashboard zal worden herzien. Ten behoeve van de continuïteit van de data, zal er mogelijk worden afgeweken van het enkel in kaart brengen van topkeurmerken.

Inzet van het Voedingscentrum

In Nederland is het Voedingscentrum het onafhankelijke kenniscentrum over eten. Het Voedingscentrum vertaalt wetenschappelijke inzichten over gezond, duurzaam en veilig eten naar de praktijk. Dit doen ze via hun communicatiemodel de Schijf van Vijf en het aanbieden van duidelijke en praktische adviezen. Het maken van individuele eetkeuzes wordt ondersteund, maar er wordt ook ingezet op de overgang naar duurzamere voedselomgevingen en het verminderen van voedselverspilling. Hiertoe

³ Bijlagen bij Kamerstuk 30 252, nr. 209, 23 september 2025

⁴ Monitor Duurzaam Voedsel 2024

wordt met andere partijen samengewerkt en wordt er ingezet op educatie. Het is de taak van het Voedingscentrum om betrouwbare informatie over voeding te bieden en om via professionals en consumenten gezondere, duurzamere en veilige voedselkeuzes te faciliteren. Deze taak voert het Voedingscentrum al tientallen jaren uit. De recent uitgevoerde evaluatie (Kamerstuk 31 532, nr. 298) van het duurzaam voedselbeleid was weer positief over de inzet van het Voedingscentrum. Voor de activiteiten en taken van het Voedingscentrum ben ik voornemens voor het jaar 2026 opnieuw subsidie te verstrekken. Er is dekking hiervoor in mijn begroting, echter door de rijksbrede taakstelling op subsidiebudgetten neemt het budget voor het Voedingscentrum de komende jaren wel af.

De Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,
F.M. Wiersma